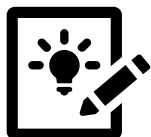

**Koncepcia rozvoja práce s mládežou mesta
Trenčín na roky 2021 - 2028**

Obsah

1.ÚVOD	3
1.1. POSLANIE DOKUMENTU	3
1.2. VÝCHODISKÁ	4
1.2.1 Európska úroveň	4
1.2.2 Národná úroveň	5
1.2.3 Regionálna úroveň	6
2.ANALYTICKÁ ČASŤ	9
2.1 SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	9
2.2 SWOT ANALÝZA AKTUÁLNEJ SITUÁCIE V MESTE	11
3.NÁVRHOVÁ ČASŤ	14
3.1 VÍZIA	14
4.CIELE	16
4.1 MLADÍ ĽUDIA V UDRŽATEĽNOM A ZELENOM MESTE	16
4.2 MLADÍ ĽUDIA V EURÓPSKOM MESTE	17
4.3 MLADÍ ĽUDIA V ROZVINUTOM, AKTÍVNOM A VZDELANOM MESTE	18
4.4 MLADÍ ĽUDIA V INKLUZÍVNOM MESTE	20
5.SPÔSOB IMPLEMENTÁCIE A EVALUÁCIE	21
5.1 ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE KONCEPCIE ROZVOJA PRÁCE S MLÁDEŽOU	21
5.2 ZDROJE FINANCOVANIA	22
5.3 MONITOROVANIE A HODNOTENIE STRATÉGIE	23
6.PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	24

1. Úvod

„Mladí ľudia si cenia priateľstvo, rešpekt, toleranciu a solidaritu, pričom táto generácia je možno najvzdelanejšia, technicky najvyspelejšia a mobilnejšia než kedykoľvek predtým. Avšak, podobne ako zvyšok spoločnosti, čelia väčšiemu individualizmu, konkurenčným tlakom a nemajú nevyhnutne rovnaké príležitosti“

Stratégia EÚ pre mládež

Mladí ľudia v meste Trenčín sú naša budúcnosť, ktorá závisí aj od toho, aké podmienky pre ich rozvoj budú vytvorené. Pre tvorbu ideálnych podmienok je dôležitá vzájomná spolupráca medzi mladými ľuďmi a kľúčovými aktérmi – mestom, verejnými inštitúciami, organizáciami tretieho sektora, školskými zariadeniami či inými aktérmi vplývajúcimi na podmienky a život mladých ľudí v meste.

Koncepcia rozvoja práce s mládežou strategicky rozvíja a zlepšuje podmienky pre rozvoj zručností a kompetencií mládeže a využitia ich potenciálu najmä posilnením ich aktívnej účasti v spoločnosti. Taktiež chce komplexným a integrovaným spôsobom nadstavovať, podporovať, rozvíjať a dlhodobo zlepšovať život mladých ľudí v meste.

Strategický dokument reflektuje potreby mladých ľudí pôsobiacich v meste a kľúčových aktérov, ktorí ovplyvňujú život mládeži v meste Trenčín. Potreby boli zisťované počas niekoľkých rokov pri rôznych udalostiach ako fokusové skupiny, dotazníky, osobné stretnutia, diskusie a rozhovory s mladými ľuďmi a kľúčovými aktérmi. Koncepcia je v súlade so všetkými dokumentami na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

1.1. Poslanie dokumentu

Koncepcia práce s mládežou mesta Trenčín na roky 2021 – 2028 je záväzným strategickým dokumentom, ktorý upravuje a nastavuje hlavné oblasti, priority a ciele v práci s mládežou v meste Trenčín.

V zmysle Čl. 1, § 6 Zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov definuje úlohy obce na úseku starostlivosti o mládež: „Obec, ktorá bola vyhlásená za mesto, na úseku starostlivosti o mládež okrem pôsobností podľa odsekov 1 a 2 aj vypracúva, uskutočňuje, aktualizuje koncepciu rozvoja práce s mládežou a vyhodnocuje jej plnenie.“¹

V zmysle Čl. 1, § 2, ods. a), b) Zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov definuje: „mládežník je osoba, ktorá dovŕšila vek najviac 30 rokov, mládež je skupina najmenej troch mládežníkov.“²

1.2. Východiská

Politika vo vzťahu k deťom a mládeži sa organizuje v štyroch úrovniach, ktorým prislúchajú originálne a prenesené kompetencie a ktoré sú v súlade s dokumentami na jednotlivých úrovniach: **európska, národná, regionálna a miestna úroveň.**

1.2.1 Európska úroveň

a) Stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027

Najdôležitejším dokumentom na európskej úrovni je stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027. Stratégia sa „snaží riešiť súčasné aj nadchádzajúce výzvy, ktorým čelia mladí ľudia po celej Európe. Stratégia EÚ pre mládež poskytuje rámec cieľov, zásad, priorít, kľúčových oblastí a opatrení pre spoluprácu týkajúcu sa politiky v oblasti mládeže pre všetky príslušné zainteresované strany s náležitou pozornosťou venovanou ich jednotlivým právomociam a zásade subsidiarity.

Príslušnými zainteresovanými stranami sú, okrem iných aj členské štáty EÚ, príslušné inštitúcie Európskej únie a iné medzinárodné inštitúcie, ako napríklad Rada Európy, ďalej miestne a regionálne orgány, rady mládeže, mládežnícke organizácie,

¹ <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-282>

² <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-282>

organizácie pracujúce s mladými ľuďmi, pracovníci s mládežou, výskumní pracovníci, ktorí sa zaoberajú otázkou mládeže, a aktéri občianskej spoločnosti, ako aj štruktúry programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity a ich nadväzujúcich programov.

Zapájaním a posilňovaním postavenia všetkých mladých ľudí môže politika v oblasti mládeže prispieť k úspešnému splneniu vízie kontinentu, v rámci ktorej môžu mladí ľudia využiť príležitosti a byť spojení s európskymi hodnotami³

b) Európska charta práce s mládežou na lokálnej úrovni

„Cieľom Charty je prispievať k ďalšiemu rozvoju lokálnej práce s mládežou. Deje sa to tak, že charta pomenúva, ktorými zásadami by sa práca s mládežou mala riadiť a ako by jej jednotlivé aspekty mali vyzeráť, aby týmto zásadám zodpovedali.“⁴

c) Hodnotiace správy o mládeži

d) Biela kniha o mládeži⁵

1.2.2 Národná úroveň

a) Zákon o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov⁶

b) Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020

„Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020 určuje strategické ciele politiky vo vzťahu k mládeži, pričom reflektuje potreby mládeže najmä v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, tvorivosti a podnikavosti mladých ľudí, ich participácie, zdravia, zdravého životného štýlu a vzťahu k prírode, sociálneho začleňovania a dobrovoľníctva. Zaoberá sa aj globálnymi témami a určuje strategické ciele pre oblasť práce s mládežou.“⁷

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=GA)

⁴ https://www.iuventa.sk/files/20191001-egl-charter_sk_new.pdf

⁵ <https://www.minedu.sk/data/att/2280.pdf>

⁶ <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-282>

⁷ https://www.minedu.sk/data/files/3889_strategia_pre_mladez.pdf

c) *Koncepcia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020*

„Koncepcia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020 je strategickým dokumentom štátnej politiky, ktorý špecifikuje prioritné ciele štátu v oblasti práce s mládežou do roku 2020. Nadväzuje na Stratégiu Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020 tým, že prispieva k napĺňaniu strategických cieľov pre oblasť práce s mládežou, ako jednej zo základných tematických priorít dokumentu, predovšetkým tematickú oblasť č. 9: „Práca s mládežou“.“⁸

d) *Národná správa o politike mládeže v Slovenskej republike pre Radu Európy*⁹

e) *Návrh novej stratégie SR pre prácu s mládežou na obdobie 2021 – 2028*

f) *Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*¹⁰

g) *Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov*¹¹

h) *Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov*¹²

1.2.3 Regionálna úroveň

a) *Koncepcia rozvoja práce s mládežou Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2028*

„Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2028 nadväzuje na predchádzajúcu Koncepciu rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2020 a jej plnenie a je strategickým dokumentom, ktorý definuje východiská, princípy, a ciele kraja a iných subjektov v oblasti rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom kraji.“

⁸ https://www.minedu.sk/data/files/5762_koncepcia_prace_s_mladezou.pdf

⁹ <https://www.minedu.sk/data/att/2289.pdf>

¹⁰ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/245/20200701>

¹¹ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/406/20200101>

¹² <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/596/20200425>

Koncepcia pozostáva z troch hlavných častí:

Strategický rámec práce s mládežou v TSK, ktorý stanovuje východiská, princípy a cieľ regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži.

Kľúčové oblasti rozvoja práce s mládežou sú rozčlenené do 7 tematických oblastí, v ktorých sa budú rozvíjať 2 hlavné ciele.

Tematické oblasti: Vzdelávanie, Práca s mládežou, Sociálne začlenenie, Dobrovoľníctvo, Participácia, Zdravie, Životné prostredie

Hlavné ciele:

1. Rozvoj kompetencií kľúčových aktérov a všetkých multiplikátorov v oblasti práce s mládežou a mladých ľudí
2. Rozvoj a zvyšovanie kvality práce s mládežou¹³

b) Krajská koncepcia environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetý v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2030

„Cieľom environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetý (EVVO) v kraji je zvýšenie environmentálneho povedomia všetkých občanov kraja, zníženie "ekologickej stopy" kraja na úrovni jednotlivcov, rodín, domácností, firiem, verejných aj súkromných inštitúcií, cieľom Krajskej koncepcie EVVO je vytvorenie inštitucionálneho rámca a nástrojov na plnenie cieľov EVVO.“¹⁴

c) Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2020¹⁵

d) Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v TSK na roky 2013 – 2020¹⁶

¹³ https://www.tsk.sk/regionalny-rozvoj/strategicke-dokumenty/koncepcia-rozvoja-prace-s-mladezou-tsk-do-roku-2020/navrh-koncepcie-rozvoja-prace-s-mladezou-trencianskeho-samospravneho-kraja-do-roku-2028.html?page_id=787948

¹⁴ https://www.tsk.sk/regionalny-rozvoj/strategicke-dokumenty/krajska-koncepcia-environmentalnej-vychovy-vzdelavania-a-osvety-v-tsk-do-roku-2030/navrh-krajskej-koncepcie-environmentalnej-vychovy-vzdelavania-a-osvety-v-tsk.html?page_id=599699

¹⁵ https://www.tsk.sk/regionalny-rozvoj/strategicke-dokumenty/koncepcia-rozvoja-prace-s-mladezou-tsk-do-roku-2020/schvalena-koncepcia-rozvoja-prace-s-mladezou-tsk-do-roku-2020.html?page_id=359216

¹⁶ https://www.tsk.sk/regionalny-rozvoj/strategicke-dokumenty/strategia-rozvoja-stredneho-odborneho-skolstva-v-tsk.html?page_id=250751

1.2.4 Miestna úroveň

a) Konceptia práce s mládežou mesta Trenčín na r. 2013 - 2020

„Konceptia rozvoja práce s mládežou mesta Trenčín definuje východiská, ciele, princípy, prioritné oblasti pôsobnosti mesta a iných subjektov vo vybraných oblastiach života detí a mládeže v meste Trenčín. Konceptia pomenúva základné úlohy štruktúr, podieľajúcich sa na ich vykonávaní a popisuje kroky, ktoré zabezpečia ich efektívne napĺňanie.“¹⁷

b) Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja 2016 – 2022, s výhľadom do r. 2040

„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je základný komplexný strednodobý programový a rozvojový dokument, ktorý má voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu.“¹⁸

c) Kandidatúra mesta Trenčín na Európske hlavné mesto kultúry – Bid Book¹⁹

d) Stratégia nielen pre kultúrne a kreatívne odvetvia mesta Trenčín na roky 2021 – 2030 s výhľadom do roku 2040²⁰

e) Správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Trenčín v školskom roku 2019/2020²¹

f) Komunitný plán sociálnych služieb mesta Trenčín pre obdobie 2018-2021 s výhľadom do roku 2030²²

¹⁷ <https://trencin.sk/wp-content/uploads/2017/12/Konceptia-prace-s-mladefou.pdf>

¹⁸ <https://trencin.sk/wp-content/uploads/2018/03/Program-hospodarskeho-rozvoja-a-sociálneho-rozvoja-mesta-Trenc%C3%ADn-na-roky-2016---2022.pdf>

¹⁹ <https://www.trencin2026.sk/bidbook>

²⁰ <https://trencin.sk/wp-content/uploads/2021/03/bod-17-Mesto-Trenc%C3%ADn---Stratégia-niele-n-pre-kulturne-a-kreativne-odvetv-ia-mesta-Trencin-na-roky-2021-2030-s-vyhľadom-do-roku-2040.pdf>

²¹ <https://trencin.sk/wp-content/uploads/2020/12/Správa-o-výsledkoch-a-podmienkach-výchovno-vzdelávacej-činnosti-škôl-a-škôl.-zariaden%C3%AD-2019-2020.pdf>

²² <https://trencin.sk/wp-content/uploads/2018/07/Komunitný-plán-mesta-Trenc%C3%ADn.pdf>

2. Analytická časť

2.1 Sociálno-ekonomická analýza

Mesto Trenčín je krajské mesto Trenčianskeho samosprávneho kraja v okrese Trenčín. Okres Trenčín má rozlohu 675 km² s hustotu osídlenia 168 obyvateľov na km².

Rozloha mesta Trenčín je 81,99 km², z toho intravilán obce tvorí 14,21 km². V zastavanom území je hustota osídlenia cca 3 500 obyvateľov na km², čo predstavuje nižšiu hodnotu, zapríčinenú vysokým podielom sídelnej zelene v meste. K roku 2021 bolo v meste 54 428²³ obyvateľov.

„Vzdelanostná štruktúra - najvýznamnejšie je zastúpené obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním s maturitou ako najvyšším ukončeným stupňom vzdelania v počte 12 730 obyvateľov. Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo je v meste zastúpené v počte viac než 9 100 obyvateľov.

Národnostná štruktúra - podľa údajov Štatistického úradu SR je tvorená z 85% slovenskou národnosťou, z ostatných národností má najväčší podiel česká a moravská spolu 2%.

V rámci *vierovyznania* väčšina obyvateľstva patrí ku rímskokatolíckej cirkvi, obyvateľstvo evanjelického vyznania tvorí podiel 6%.“²⁴

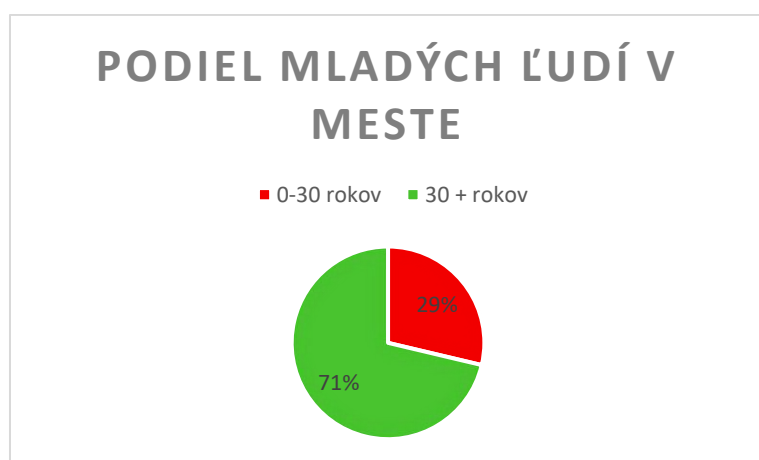
Školstvo - Mesto Trenčín je zriaďovateľom šestnástich materských škôl, deviatich základných škôl, jednej základnej umeleckej školy a jedného centra voľného času. V meste sa nachádza 14 stredných škôl a jedna vysoká škola.

²³ Aktuálny údaj z 18.11.2021, zdroj egov.trencin.sk

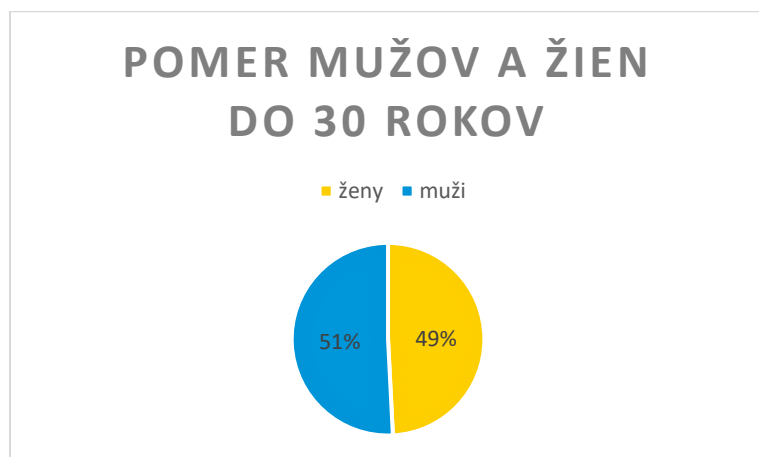
²⁴ <https://trencin.sk/wp-content/uploads/2021/03/bod-17-Mesto-Trenc%C3%ADn---Strat%C3%A9gia-niele-n-pre-kulturne-a-kreativne-odvetv-ia-mesta-Trencin-na-roky-2021-2030-s-vyhľadom-do-roku-2040.pdf>

Podľa štatistických výkazov k 15. 09. 2021 sa v 197 triedach základných škôl vzdelávalo 4527 žiakov, z toho 2 077 žiakov primárneho vzdelávania a 2 450 nižšieho stredného vzdelávania. V základných školách bolo začlenených (integrovaných) 189 žiakov so zdravotným znevýhodnením. Činnosť školského klubu detí bola zameraná na prípravu na vyučovanie, záujmové a rekreačné činnosti mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. ŠKD využívalo 1 658 detí.“

Mesto Trenčín má 54 428 obyvateľov, z toho 15 633 mladých ľudí vo veku do 30 rokov čo predstavuje 29% z celkového obyvateľstva.

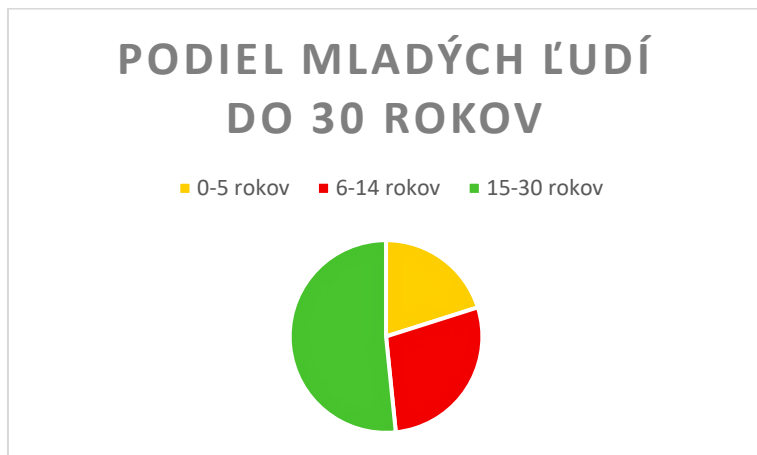
Žien je v meste 7691 a mužov 7942. Pomer mužov do 30 rokov je o 2% väčší ako žien, čo predstavuje 251 mužov.

V meste žije:

- 3144 detí do 5 rokov,

- 4419 mladých ľudí do 15 rokov,
- 8070 mladých dospelých do 30 rokov.²⁵

2.2 SWOT analýza aktuálnej situácie v meste

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Cyklotrasy a ich využívanie mladými ľuďmi • Dotácie na podporu práce s mládežou • Duálne vzdelávanie na stredných školách • Kandidatúra mesta Trenčín na Európske hlavné mesto kultúry 2026 • Komisia školstva a mládeže • Koordinátor práce s mládežou • Koordinátori žiackych školských rád • Krátke vzdialenosti medzi školskými zariadeniami a inštitúciami 	<ul style="list-style-type: none"> • Bariéry vo verejnom priestore, inštitúciách a organizáciách – fyzické a obsahové bariéry • Nedostatočná komunikácia medzi žiackymi školskými radami na základných školách medzi sebou • Nedostatočná motivácia mladých ľudí participovať na dianí v meste • Nedostatok dobrovoľníkov na dobrovoľnícku aktivitu • Nedostatok priestorov pre rodiny s deťmi a pre mladých ľudí na spoločné stretávanie sa • Nerozvinutá medzisektorová spolupráca

²⁵ <https://egov.trencin.sk/Default.aspx?NavigationState=920:0>:

<ul style="list-style-type: none"> • Mestské aktivity pre cieľovú skupinu mládeže • Organizácie tretieho sektora na vysokej úrovni • Podpora športu a budovanie športovísk • Príležitosti na trávenie voľného času – CVČ, ZUŠ, mládežnícke organizácie, organizácie tretieho sektora, športové kluby • Rekonštrukcia detských ihrísk • Schopnosť podávať projekty na grantové a dotačné kolá • Vzdelávacie a voľnočasové aktivity na školách • Zrekonštruované priestory na trávenie voľného času – Čerešňový sad, Atrium, Mierové námestie • Žiacke školské rady na základných a stredných školách 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Dostatočný počet organizácií pracujúcich s mládežou • Medzinárodné mobility a cezhraničné spolupráce • Medzisektorová spolupráca • Participatívny rozpočet na základných školách • Príležitosti mladých ľudí v meste 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok grantových a dotačných výziev na prácu s mládežou pre samosprávu • Nevhodné využívanie voľného času • Nízka motivácia mladých ľudí na neformálne vzdelávanie a zmysluplné trávenie voľného času

<ul style="list-style-type: none">• Rôzne formy neformálneho vzdelávania poskytované od organizácií tretieho sektora• Spolupráca medzi samosprávami v Trenčianskom kraji• Tvorba celomestskej Žiackej školskej rady• Väčšia spolupráca medzi základnými a strednými školami• Vytváranie inkluzívnych priestorov	<ul style="list-style-type: none">• Odliv mozgov – mladých ľudí do iných miest a do zahraničia• Starnutie obyvateľstva• Téma duševného zdravia a využívanie technológií u mladých ľudí
---	--

3.Návrhová časť

3.1 Vízia

Vízia pre mesto Trenčín je atraktívne, udržateľné a zelené mesto s diverznou ponukou aktivít, vzdelávacích možností a príležitostí na fyzický a duševný rozvoj a silnou Európskou identitou pre všetky deti a mladých ľudí v meste Trenčín.

Víziu podporujú ciele koncepcie, ktoré vychádzajú z európskej, slovenskej a regionálnej stratégie a spájajú ciele týchto úrovní, priority mesta Trenčín a ciele kandidatúry mesta na Európske hlavné mesto kultúry (Pestovanie zvedavosti). Priority mesta Trenčín vychádzajú z potrieb mladých ľudí a kľúčových aktérov v meste.

Európske ciele mládeže	Slovenské ciele mládeže
<ul style="list-style-type: none"> • Spájanie EU s mládežou • Rovnosť všetkých rodov • Inkluzívne spoločnosti • Informácie a konštruktívny dialóg • Duševné zdravie a pohoda • Podpora vidieckej mládeže • Kvalitné zamestnanie pre všetkých • Kvalitné vzdelávanie • Priestor a účasť pre všetkých • Udržateľná a zelená Európa • Mládežnícke organizácie a európske programy 	<ul style="list-style-type: none"> • Mladí ľudia v centre záujmu spoločnosti a politik • Participácia • Práca s mládežou a voľný čas • Dobrovoľníctvo • Inklúzia, rovnosť a nediskriminácia • Kľúčové kompetencie • Zamestnanosť • Digitálna transformácia • Udržateľná a zelená budúcnosť • Zdravý životný štýl a psychické zdravie
Regionálne ciele mládeže	Ciele projektu Pestovanie zvedavosti
<ul style="list-style-type: none"> • Vzdelávanie • Práca s mládežou • Sociálne začlenenie • Dobrovoľníctvo • Participácia 	<ul style="list-style-type: none"> • Príroda - Zvýšiť rozsah a rozmanitosť trvalo udržateľných kultúrnych aktivít regiónu. • Ľudia – Podporiť kultúru tvorenú ľuďmi.

<ul style="list-style-type: none">• Zdravie• Životné prostredie	<ul style="list-style-type: none">• Mesto - Prebudovanie sociálno-priestorových vzťahov mesta.• Kultúra - Oceňovaná a profesionálne riadená kultúra a prekvitajúci kreatívny priemysel.• Komunity - Budovanie európskej komunity a spolupráce.• Európa - Podporovať kritický dialóg o demokracii a spájať umenie s vedou v európskych regiónoch.
--	---

4.Ciele

Ciele koncepcie

Mladí ľudia v udržateľnom a zelenom meste

Mladí ľudia v Európskom meste

Mladí ľudia v rozvinutom, aktívnom a vzdelanom meste

Mladí ľudia v inkluzívnom meste

4.1 Mladí ľudia v udržateľnom a zelenom meste

Práve pre mladých ľudí je téma životného prostredia veľmi dôležitá, keďže ich priamo ovplyvňuje a formuje ich budúcnosť. Environmentálna výchova by mala byť priamou súčasťou školského aj neformálneho vzdelávania. Iba zvýšením environmentálneho povedomia a predchádzania vzniku odpadu môžeme ovplyvniť životné prostredie vo svojom okolí. Téma životného prostredia a klimatickej zmeny taktiež patrí do globálnych tém, ktoré priamo ovplyvňujú mladých ľudí. Demokracia, kritické myslenie, ľudské práva, a mnoho iného sú dôležité témy, o ktorých by sa mali mladí ľudia zaujímať viac a tým priamo ovplyvňovať svoju budúcnosť. Cieľom koncepcie je zvýšenie povedomia o globálnych témach a zvýšenie povedomia o environmentálnych témach u mladých ľudí, ktoré bude viesť k ekologickému správaniu mládeže v meste.

Opatrenia:

1. Podpora globálnych tém

- Podpora kritického myslenia a prístupu k spoľahlivým informáciám.

- Rozvoj kľúčových kompetencií a informovanosti o globálnych témach (životné prostredie, ľudské práva, globálne problémy atď.).

2. Podpora environmentálnej výchovy a povedomia o životnom prostredí

- Podpora ekologickej formy dopravy mladých ľudí.
- Podpora environmentálnej výchovy na školách.
- Podpora informovanosti o životnom prostredí a záujmu mladých ľudí riešiť environmentálne témy v meste.
- Podpora predchádzania vzniku odpadu a triedenia odpadu v meste, organizáciách a inštitúciách.

4.2 Mladí ľudia v Európskom meste

Európska únia poskytuje mladým ľuďom mnoho príležitostí na cestovanie, osobnostný a profesný rozvoj, dobrovoľnícke príležitosti, či spoznanie nových kultúr. Mladí ľudia sa však necítia byť Európskymi občanmi a dostatočne nevyužívajú možnosti, ktoré im Európska únia ponúka. Cieľom koncepcie je zvýšenie využívania možností, ktoré Európska únia mladým ľuďom ponúka a podpora európskych hodnôt u mladých ľudí.

Opatrenia:

1. Podpora európskych hodnôt

- Zvýšenie informovanosti o Európskej únii a jej benefitoch.
- Zvýšenie informovanosti o európskych hodnotách a ich budovanie u mladých ľudí.

2. Podpora medzinárodných mobilit

- Podpora organizácií v poskytovaní medzinárodných mobilit.
- Zvýšenie informovanosti mladých ľudí o Európskej dobrovoľníckej službe a o medzinárodných mobilitách v rámci programu Erasmus+ a Európsky zbor solidarity.

4.3 Mladí ľudia v rozvinutom, aktívnom a vzdelanom meste

Rozvinuté, aktívne a vzdelané mesto môžu tvoriť len obyvatelia. Práve preto témy ako participácia, dobrovoľníctvo, aktívne občianstvo, demokracia, kreatívne myslenie a kvalitné neformálne vzdelávanie víziu rozvinutého, aktívneho a vzdelaného mesta podporujú. Príkladom dobrej praxe je fungovanie žiackej školskej rady, ich prepájanie a organizovanie spoločných aktivít. Prostredníctvom žiackych školských rád sa buduje u mladých ľudí aktívne občianstvo, participácia a rozvíjanie kľúčových kompetencií. Ďalšou dôležitou vecou je podpora príležitostí mladých ľudí na zmysluplné trávenie voľného času a podpora aktivít realizovaných mladými ľuďmi.

Podľa výskumu Dell²⁶ až „85% pracovných pozícií ktoré budú existovať v roku 2030 ešte neboli vymyslené.“ Práve preto je dôležité budovať kreatívne myslenie a podnikavosť u mladých ľudí. Ďalším dôležitým atribútom je prepojenie verejného, súkromného a neziskového sektora prostredníctvom aktivít pre mladých ľudí.

Opatrenia:

1. Podpora a rozvoj žiackych školských rád

- Pravidelné stretnutia členov žiackych školských rád a koordinátorov žiackych školských rád.
- Rozvoj kompetencií koordinátorov a žiakov zo žiackych školských rád.
- Sieťovanie žiackych školských rád a ich koordinátorov základných a stredných škôl.

2. Podpora príležitostí na rozvoj mladých ľudí a ich zmysluplné trávenie voľného času

- Mapovanie a reflektovanie potrieb mladých ľudí v meste.
- Podpora a zvyšovanie kompetencií mladých lídrov.
- Podpora aktivít navrhovaných a realizovaných mladými ľuďmi v meste.
- Podpora vzniku priestorov pre mladých ľudí.

²⁶ https://www.huffpost.com/archive/ca/entry/85-of-jobs-that-will-exist-in-2030-haven-t-been-invented-yet-d_a_23030098

3. Prepájanie formálneho a neformálneho vzdelávania vo vzdelávacích a voľnočasových aktivitách

- Sieťovanie školských zariadení a organizácií tretieho sektora pri výučbovom procese a voľnočasových aktivitách.

4. Podpora zamestnania mladých ľudí

- Podpora podnikateľských zručností a kreatívneho myslenia.
- Podpora vzniku priestorov pre mladých ľudí rozvíjajúca ich tvorivosť.
- Prepojenie odborného a duálneho systému vzdelávania.
- Sieťovanie školských zariadení, organizácií venujúce sa kariérenému poradenstvu a podnikateľského sektora.

5. Rozvoj participácie a aktívneho občianstva

- Podpora stretnutí mladých ľudí so zástupcami a zamestnancami mesta v rámci zisťovania a reflektovania potrieb mladých ľudí.
- Rozvoj participácie mládeže na verejnom živote.
- Rozvoj kompetencií v oblasti participácie prostredníctvom Participatívneho rozpočtu na základných školách.

6. Prepojenie verejného, súkromného a neziskového sektora pre vzájomnú spoluprácu v oblasti mládeže

- Mapovanie potrieb kľúčových aktérov v meste a ich uplatňovanie v praxi.
- Rozvoj vzájomnej spolupráce sektorov pri projektoch.
- Sieťovanie sektorov a budovanie vzťahov.

7. Rozvoj dobrovoľníctva

- Budovať kompetencie dobrovoľníkov a koordinátorov dobrovoľníkov.
- Budovať systém na podporu dobrovoľníctva a uznanie prínosov dobrovoľníctva.
- Podpora oceňovania a spoločenského uznania dobrovoľníckej služby.
- Vytvárať možnosti na dobrovoľnícku službu v meste a v organizáciách tretieho sektora.

4.4 Mladí ľudia v inkluzívnom meste

Zdravie, duševné zdravie a zdravý životný štýl je dôležitá hodnota pre budúcnosť mladých ľudí. O to dôležitejšia je v súčasnej dobe, kedy najmä duševné zdravie mladých ľudí treba podporovať a zvyšovať informovanosť o jeho správnom udržiavaní. Inkluzívne mesto vzniká najmä odstraňovaním bariér a to nielen fyzických ale aj bariér jazykových, kultúrnych, obsahových, komunikačných či informačných. Prostredníctvom vytvárania inkluzívneho prostredia sa taktiež buduje empatia, spolupráca a rôznorodosť.

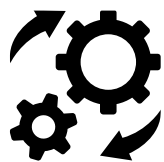
Opatrenia:

1. Podpora zdravia, duševného zdravia a zdravého životného štýlu

- Podpora informovanosti o dôležitosti duševného zdravia a možností ako si udržiavať duševné zdravie.
- Vytváranie podmienok pre voľnočasové aktivity zamerané na zdravie a duševné zdravie mladých ľudí.

2. Podpora inklúzie v školských a voľnočasových aktivitách

- Odstraňovať fyzické bariéry v inštitúciách a verejných priestoroch.
- Odstraňovať jazykové bariéry a bariéry v obsahu kultúrnych a komunitných aktivitách.
- Podporovať medzisektorovú spoluprácu a spoluprácu organizácií tretieho sektora v aktivitách zameraných na inklúziu a budovanie empatie.
- Vytváranie inkluzívneho prostredia pre všetkých mladých ľudí bez ohľadu na sociálne či ekonomické začlenenie a zdravotnú kondíciu.
- Vytvárať a adaptovať existujúce aktivity pre znevýhodnené a marginalizované skupiny obyvateľstva.

5. Spôsob implementácie a evaluácie

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie Konceptie rozvoja práce s mládežou

Koordinátor práce s mládežou mesta Trenčín:

- aktívne rozvíja participáciu v meste Trenčín na všetkých stupňoch.
- aktívne spolupracuje s inštitúciami a kľúčovými aktérmi, ktoré pracujú s deťmi a mládežou a koordinuje ich činnosť a vzájomnú spoluprácu.
- aktívne vyhľadáva možnosti realizovania projektov zameraných na deti a mládež a možnosti ich financovania z mimorozpočtových zdrojov mesta Trenčín.
- je kontaktnou osobou pre mladých ľudí vo vzťahu k mestu Trenčín.
- mapuje potreby mladých ľudí v meste.
- propaguje činnosť a výzvy v oblasti práce s deťmi a mládežou.
- vyhľadáva, navrhuje, koordinuje a mapuje partnerstvá mesta s inštitúciami, súkromným sektorom, občianskymi združeniami a neformálnymi skupinami a napomáha rozvoju týchto partnerstiev.
- zastupuje mesto voči iným inštitúciám v oblasti práce s deťmi a mládežou, zúčastňuje sa sám, alebo vysiela zástupcu za mesto, prípadne skupinu mladých ľudí na školenia, semináre, konferencie a iné podujatia, ktoré vedú k rozvoji práce s mládežou na území mesta Trenčín.

Komisia školstva a mládeže:

- navrhuje priority v jednotlivých oblastiach miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži.
- posudzuje a pripomienkuje tie opatrenia na realizáciu miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži, ktoré vyžadujú koordináciu čiastkových činností viacerých subjektov.
- posudzuje prijaté návrhy a predkladá vlastné návrhy opatrení na realizáciu miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži.

- úzko spolupracuje s inštitúciami, tvorí, podáva návrhy, komunikuje, koordinuje, analyzuje súčasný stav, propaguje miestnu politiku vo vzťahu k deťom a mládeži a spolupracuje pritom s Koordinátorom práce s mládežou mesta Trenčín, pričom realizáciou vybraných úloh poveruje aj inštitúcie v rámci svojej pôsobnosti.
- vytvára podmienky pre podporu systematickej práce s deťmi a mládežou mimo procesu formálneho vzdelávania a aktívneho využívania voľného času.

Inštitúcie a organizácie:

- Centrá voľného času
- Cirkevné združenia
- Komisie Mestského Zastupiteľstva
- Materské centrá
- Materské školy
- Mestské Zastupiteľstvo
- Mestský úrad mesta Trenčín
- Neformálne združenia
- Organizácie tretieho sektora
- Podnikateľské subjekty
- Stredné školy
- Športové kluby a športoviská
- Verejné inštitúcie
- Výbory mestských častí
- Vysoké školy
- Základné školy
- Základné umelecké školy
- Zväzy
- Žiacke školské rady

5.2 Zdroje financovania

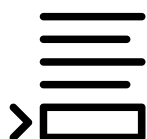
- Dobrovoľnícka práca

- Dotácie mesta Trenčín
- Participatívny rozpočet
- Súkromné zdroje – sponzoring, verejné zbierky, crowdfunding...
- Verejné zdroje
- Zdroje mesta Trenčín z programového rozpočtu
- Zdroje od verejných inštitúcií a nadácií vo forme dotácií a grantov
- Zdroje z fondov a rozpočtu Európskej únie, najmä program Erasmus+ a Európsky zbor solidarity

5.3 Monitorovanie a hodnotenie stratégie

Ukazovatele úspešnej realizácie Konceptie:

Kvantitatívne	Kvalitatívne
<ul style="list-style-type: none"> • Počet mladých ľudí zúčastňujúcich sa na aktivitách zameraných na mladých ľudí • Počet dobrovoľníkov z radoch mladých ľudí • Počet realizovaných neformálnych vzdelávaní a workshopov • Počet realizovaných medzinárodných mobilit a spoluprác s medzinárodnými partnermi • Počet realizovaných zisťovaní potrieb mladých ľudí a kľúčových aktérov • Počet zapojených kľúčových aktérov pracujúcich s mladými ľuďmi • Počet stretnutí so žiackymi školskými radami 	<ul style="list-style-type: none"> • Meranie dopadu aktivít na mladých ľudí (meranie pred a po aktivite) • Miera participácie mladých ľudí • Miera zvýšenia kľúčových kompetencií mladých ľudí • Miera zvýšenia inklúzie • Miera zvýšenia európskych hodnôt u mladých ľudí • Miera zvýšenia ekologického zmýšľania mladých ľudí

6. Prechodné a záverečné ustanovenia

- Konceptia rozvoja práce s mládežou. Mesta Trenčín na roky 2021 – 2028 je otvorený dokument, ktorý sa aktualizuje podľa potreby.
- Konceptiu spracovala Koordinátorka práce s mládežou Ing. Veronika Žák Sučanská, MBA na základe potrieb mladých ľudí a aktérov mládežníckej politiky v meste.
- Mesto Trenčín pri vykonávaní samosprávnej politiky vo vzťahu k mládeži a realizovaní Konceptie spolupracuje s orgánmi štátnej správy, so školami a školskými zariadeniami, organizáciami tretieho sektora, neformálnymi skupinami a s ďalšími aktérmi mládežníckej politiky na svojom území a podporuje opatrenia v oblastiach práce s mládežou.
- Konceptia rozvoja bola prerokovaná Komisiou školstva a mládeže a schválená Mestským zastupiteľstvom.